

ТРАНКОВСКИ

1917
1996

БОРИСЛАВ

ИУ Завод и Музеј Битола
NI Institute and Museum
Bitola

КУБА ЛЕГАТА
КУБА ЛЕГАТА

Изложба по повод 100 г.
од неговото раѓање

Борислав

Сликарскиот опус на Борислав Траиковски (1917-1996) е во врвот на македонската модерна уметност. Тоа е сликарство на спиритуален експресионизам, промислен и студиозно изведен, (за разлика од егзистенцијално-афективниот на Германците, и подоцна на американскиот апстрактно-гестуален екстравертен експресионизам). Експресионизам на деликатна обработка на густата психолошка драматичност на колоритот. Масивните и тешки црни контури, не само што оформуваат фигури и знаци, туку пред се го носат неговиот скриен предупредувачки реквием за стварноста во која живееме.

Д-р Љубен Пауновски
историчар на уметност

Сликарски опус **Борислава Траиковског** (1917-1996) је у врху македонске модерне уметности. То је сликарство спиритуалног експресионизма, промишљен и студиозно изведен (за разлику од егзистенцијално – афективног немачког и касније америчког апстрактно – гестуалног екстравертног експресионизма). Експресионизам деликатне обраде густе психолошке драматичности колорита. Масивне и тешке црне контуре, не само што формирају фигури и знакови, већ пред и се носе његов скривени упозаравајући реквием о стварности у којој живимо!

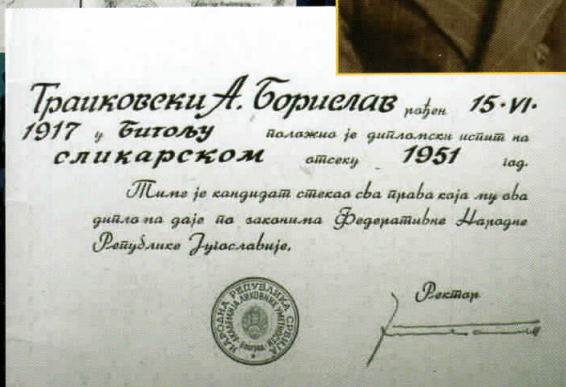
Д-р Љубен Пауновски
историчар уметности

Борислав Траиковски е роден на 15 јуни 1917 година во Битола, каде завршил основно и средно образование. Во 1937 година започна со студии на Техничкиот факултет во Белград, отсек архитектура, по што со почетокот на Втората светска војна во 1941 година ги прекина студиите и се врати во Битола. Во периодот од 1944 до 1947г. работеше како наставник во училиштата во Битола.

Борислав Траиковски је роѓен 15 јуна 1917 године у Битољ, где је завршио основну и средњу школу. Године 1937 почео је студије на Техничком факултету у Београду, отсек архитектуре, па је почетком Другог светског рата 1941 године прекинуо студије и вратио се у Битољ. У периоду од 1944 до 1947г. је радио као учитељ у школама у Битољ.

Во 1951 г. Трайковски завршил Ликовна академија во Белград. Согласно податоците добиени од Факултетот за ликовни уметности во Белград, тој е првиот македонски академски сликар кој по ослободувањето дипломира на Академијата за ликовни уметности.

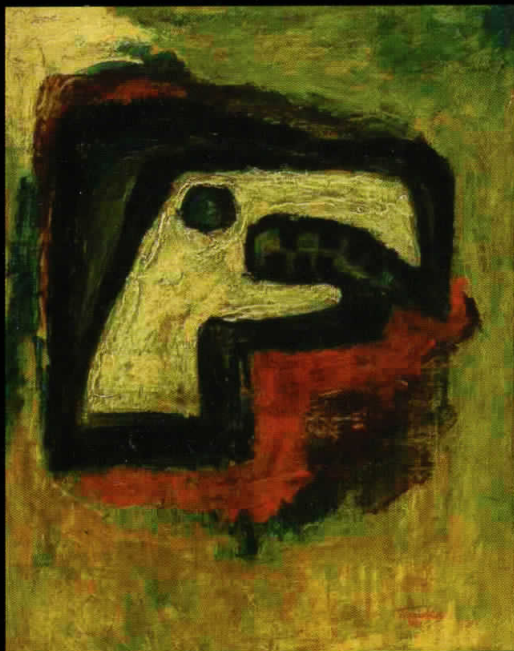
1951 годину Трайковски, завршио је академију уметности у Београду. Према подацима добијеним на Факултету ликовних уметности у Београду, био је први македонски сликар који је након ослобођења дипломирао на Академији ликовних уметности.

Борислав Траиковски е еден од најмаркантните современи македонски сликари кој се јавува во почетокот на 50-тите години од минатиот век како експресионист и сликар кој негува слобода во изразувањето. Карактеристичен е по уникатниот колорит и експресивниот израз, црната контура, неговата приврзаност за Битола и посебната љубов кон сликарството

Пештани, 1953 г. 60 x 45 масло на платно

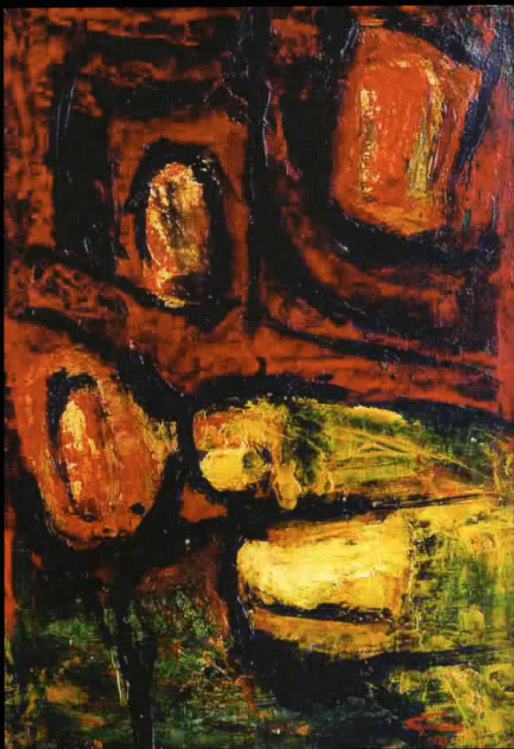
Борислав Траиковски (1917-1996) је један од најзначајнијих савремених македонских сликара који се појављује на почетку 50-их година прошлог века као експресиониста и сликара који негује слободу у изражају. Карактеристичан је по уникатним колоритом и експресивног изражаја, црне контуре, негова везаност за Битољ и посебном љубављу за сликање.

Ненаситност, 1983 г.
100 x 80 масло на платно

За време на студиите на Траиковски му предавале секоја година различен професор (Ѓорѓе Андреевиќ-Кун, Љубица Сокиќ, Коста Хакман, Иван Табаковиќ). По 1951 г. тој се вратил во Скопје каде бил назначен за асистент по сликарство на Архитектонскиот факултет.

Током студија Траиковски учил је сваке године код различитог професора (Ѓорѓе Андрејевиќ –Кун, Љубица Сокиќ, Коста Хакман, Иван Табаковиќ). Након 1951 године вратио се у Скопје, где је именован за асистента на Архитектонском факултету, отсек -сликарства.

Тунели, 1972 г.
100 x 70 масло на платно

Само по неколку денови престој во Скопје се вратил во Битола и изјавил „Доколку би се преселил на друго место и не би можел а го гледам синилото на битолското небо, сигурен сум, БИ ПРЕСТАНАЛ ДА СЛИКАМ!“

Само неколку дана остао је у Скопљу, па се вратио у Битољу и рекао:

“Кад би се преселио на другом месту и не би могао да видим плаветнило битољског неба, сигуран сам, ДА БИХ ПРЕСТАО ДА СЛИКАМ!“

Две фигури загледани, 1984 г.
100 x 80 масло на платно

Во Друштвото на ликовните уметници на Македонија (ДЛУМ) бил примен 1952г. а во 1951г. бил одбиено неговото барање за членство. Како член на ДЛУМ бил на студиско патување во Италија (1954). Во 1961г., добил стипендија од фондот „Моша Пијаде“ и бил на едногодишен престој во Париз.

У друштву ликовних уметника Македоније (ДЛУМ) примљен је 1952, а 1951 године је одбила његов захтев за чланство. Као члан ДЛУМ био на студијском путовању у Италији (1954). 1961 године добио је стипендију из фонда "Моша Пијаде" и годину дана је боравио у Паризу.

Борислав Траиковски бил прв претседател и еден од основачите на Друштвото на ликовните уметници на Битола (ДЛУБ) и еден од најзначајните членови на групата ВДИСТ (Видимче, Димовски, Ивановски, Спиоровски и Траиковски). Добитник е на наградата 11-ти Октомври за животно дело, Орден на Републиката од 2 степен, 4-ти Ноември, награда на Општина Битола и многу други.

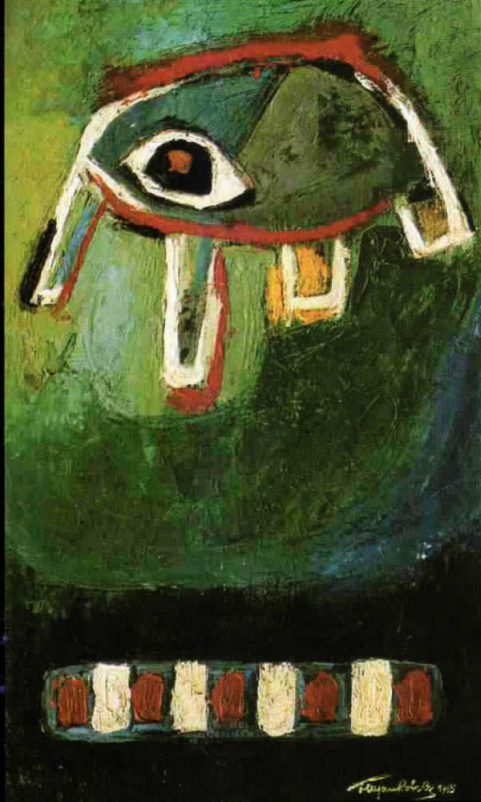
Борислав Траиковски је био први председник и један од оснивача Друштва ликовних уметника у Битољу (ДЛУБ) и један од најважнијих чланова групе ВДИСТ (Видимче, Димовски, Ивановски, Спиоровски и Траиковски). Он је добио највише признање у области културе 11 октобра за животно дело (1980), Орден Републике 2 степена, 4 новембар – награда Општине Битољ и многе друге награде.

Поклонување, 1993 г.
100 x 80 масло на
платно

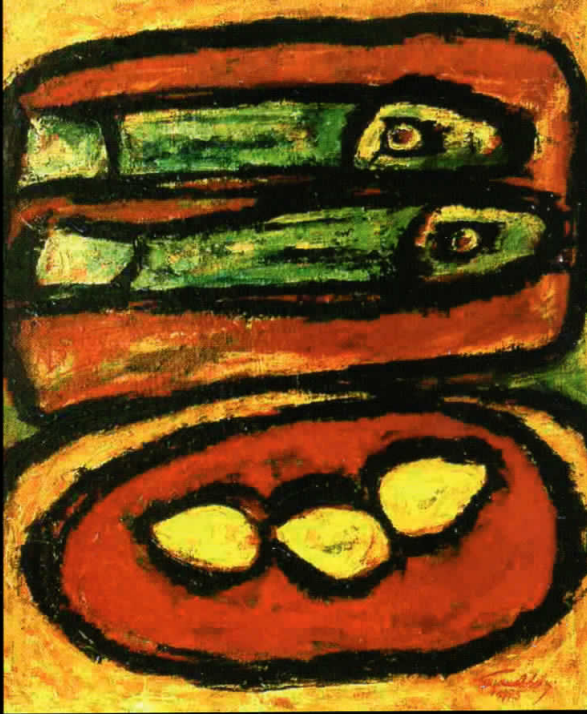
Портрет на стара
македонка,
1986 г. 66 x 38
масло на платно

Стремеж 1965 г. 100 x 70
масло на платно

По неговото враќање во Битола, бил вработен како професор по уметност во Гимназијата „Браќа Миладиновци“, а подоцна и во Педагошката академија во Битола. Траиковски е еден од најизразитите претставници на повоените македонски современи сликари, изразит експресионист, мајстор на бојата, доајен на битолското сликарство;

Након повратка у Битољ, био је запошљен као наставник уметности у Гимназији „ Браќа Миладиновци“ а касније и на Педагошкој академији у Битољу. Траиковски је један од најистакнутијих представника послератних македонских современих сликара, изразит експресиониста, мајстор боје, доајен битолског сликарства.

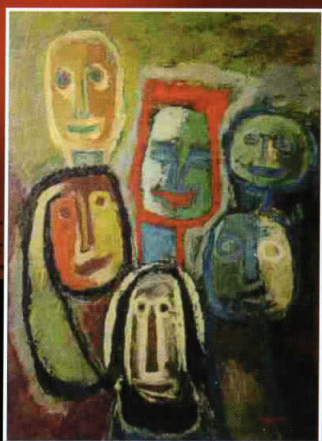
Риби, 1975 г. 100 x 80 масло на платно

Траиковски е пионер во организацијата на изложби по работни колективи, фабрики, плоштади, училишта, на тој начин доближувајќи ја ликовната уметност до народот. Негови дела се наоѓаат скоро во сите музеи во Македонија, застапен е во Националната колекција на РМ и постојаната поставка на Музејот на современа уметност во Скопје, во повеќе музеи во Европа и во бројни приватни колекции и збирки.

Траиковски је пионер у организацији изложбе у радним колективима, фабрикама, плоштадима и школама и тако донесећи ликовну уметност ближе обичним људима. Негови радови налазе се у готово свим музејима у Македонији, представљен је и у Националној збирци РМ и стална поставка Музеја савремене уметности у Скопљу, у више музеја у Европи и у бројним приватним колекцијама и збиркама.

Хербариум 1979 г.
100 x 80
масло на платно

Карактери 2 1976 г.
100 x 80
масло на платно

Во 1995г. на иницијатива на академикот и сликар Глигор Чемерски снимен е документарниот филм на МРТВ под наслов: „Насмевката на сликарот“.

Године 1995 на иницијативу академика и сликара Глигора Чемерског снимѝен је документарни филм МРТВ-а под називом "Осмех сликара.

Стражар на полето 1986 г.
100 x 80 масло на платно

1984 г.
Меланхолија 100 x 80
масло на платно

Во 2002 година во организација на Друштвото за наука и уметност, сега Македонското научно друштво, НУ Завод и Музеј Битола и Друштвото на ликовни уметници Битола беше организиран научен симпозиум на тема „Борислав Траиковски – живот и работа“, а во 2003 година во НУ Национална Галерија на РМ, Чифте Амам во Скопје се организираше ретроспективна изложба.

2002 године, у организацији Друштва за науку и уметност, сада Македонско научно друштво, НУ Завод и музеј Битољ, Друштво ликовних умјетника Битољ, био је организован научни симпозиум на тему „Борислава Траиковски- живот и рад“, а 2003 године у НУ Национална галерија Чифте Амам у Скопљу организовала се ретроспективна изложба .

Извориште,
1993 г. 100 x 80 масло на платно

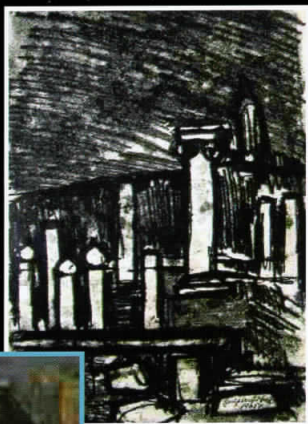

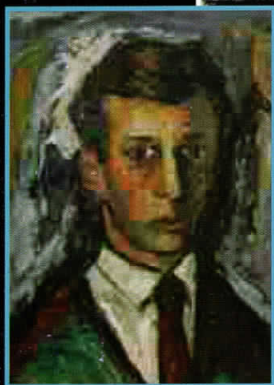
Портрет на мајката
1952 г. 42 x 28
масло на платно

Портрет на Боро
1958 г. 98 x 58
масло на платно

Хераклеја
1965 г. 29 x 20
монолиотографија

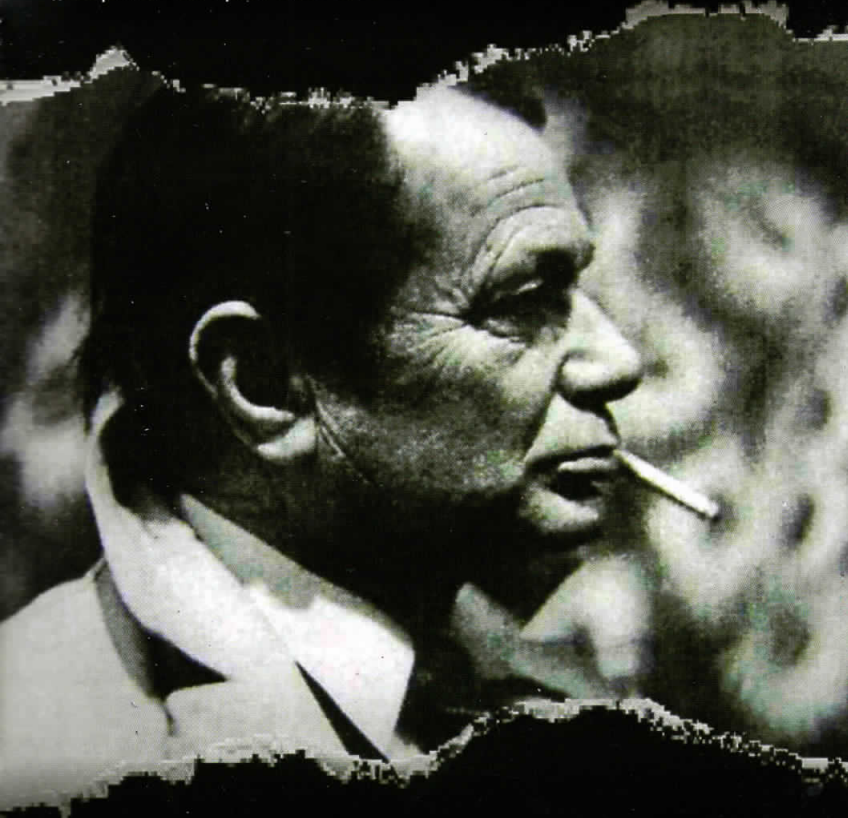

Автопортрет
1952 г. 48 x 35
масло на платно

Портрет
1950 г. 47 x 38
јаглен на хартија

Почина во Битола на 11 октомври 1996г. Во 2006г. во Битола, во негова чест е воведена наградата „Борислав Траиковски“ која се доделува за најуспешно дело на годишната изложба на ДЛУБ. Во постојаната поставка на Музејот во Битола е изложен еден дел од неговото ателје и дел од неговите дела, а оваа година планирано е да се изгради и спомен атеље „Борислав Траиковски“.

Умро је у Битољу 11 октобра 1996 г. Од 2006 године у Битољу у његову част је увећена награда Борислава Траиковски која се додељује за најуспешније дело на годишњу изложби ДЛУБ. На сталну поставку Музеја у Битољу изложен је део његовог атељеа и његових радова а у плану је изградња спомен и атељеа „Борислава Траиковски“.

Доколку би се преселил на друго место
и не би можел да го гледам синилото
на битолското небо, сигурен сум,
БИ ПРЕСТАНАЛ ДА СЛИКАМ !

Ако се икад преселим на друго место,
где не бих могао да гледам
плаветнило битољског неба,
сигуран сам да бих
ПРЕСТАО ДА СЛИКАМ !